

Televiziyaya səmimiyyət gətirən adam

Rafiq Hüseyinli 4 ilə bitirməli olduğu institutu 10 ilə qurtarıb

Özü də səsi kimi səmimi, sadədir. Dinləməkdən doymursan. Həm səsləndirdiyi mahnıların, həm də söhbətini... Müsahibimiz televiziya səmimiyyət, pafosdan uzaq nitq gətirən, öz məktəbi olan Rafiq Hüseyinlidir. Azərbaycan Dövlət Televiziya Aparıcılarının bədii rəhbəri, xalq artisti, dövlət mükafatı laureatı, professor... Ən əsası isə tamaşaçıların vaxtilə televiziya ekranlarından sevə-sevə dinlədiyi, indi də sevə-sevə xatırladığı Rafiq Hüseyinli. Uşaqlıq və gənclik illərinə nəzər salaq...

TACİR ATA, HAKİM ANA...

Atası Şuşadan, anası Maştağadandır. Hər ikisi Bakıda ali təhsil alanda tanış olublar. Müxtəlif ali məktəblərin tələbələrindən görüşü zamanı... Bu izdivacdan bir qız, bir oğlan dünyaya gəlib. Əslən Şuşadan olsalar da, İçərişəhərdə məskunlaşıblar.

Atası ticarətlə məşğul olub. Böyük Vətən Müharibəsi zamanı döyüşlərə qatılıb. Cəbhədən ağır vəziyyətdə qayıtdığından ayaqlarını itirmək təhlükəsi ilə üzləşib, amma sonradan ayaqlarının sağlamlığı qismən qayıdıb və axsaya-axsaya gəzib. İxtisası hüquqşünas olan anası isə müharibə illərində hakim işləyib. Atası cəbhədən qayıdıb yenidən ticarətlə məşğul olduğundan anasını işləməyə qoymayıb.

Müsahibimiz çox erkən, 13 yaşında atasını itirib. Ailə çıxılmaz duruma düşüb. Bu zaman anası işləmək məcburiyyətində qalıb. Amma iş xeyli ara verdiyindən yenidən hüquqşünas kimi deyil, ikinci diplomu ilə məktəbdə ibtidai sinif müəllimi. İki övladını çox çətinliklə böyüdü bəyabaşa çatdırıb.

YIĞMA KOMANDANIN KAPİTANI

Uşaqlıq illərinə gəlincə, R.Hüseyinli İçərişəhərdə böyüyən uşaqların ekseriyyəti kimi dəcəl olub: "İçərişəhərin öz abı-havası var idi. Məhlədə hamı kimi mən də siqaret çəkməyi öyrəndim. İdmana marağım var idi. Futbol, voleybol oynamağı sevirdim. Hətta voleybolda yeniyetmələr arasında yığma komandanın kapitanı idim".

Oxuduğu rus məktəbində də davakarlığı ilə seçilib: "Siniflər arasında dava düşəndə İçərişəhərdən olduğumdan mənə toxunmazdılar, çəkinərdilər. Deyə bilmərəm, mənə kimse döyüb, amma mən döymüşəm. Davakar olsam da, müəllimlər nədənsə mənə çox istəyirdilər. Dərslərimi pis oxumasam da, əlaçı deyildim. Humanitar fənləri daha çox sevirdim. Kimya, fizika, həndəsə kimi dəqiq fənləri zəif qavrayırdım".

"YALANDAN DEDİM Kİ, TELEVİZİYAYA MARAĞIM VAR"

İdmandan əlavə, musiqi ilə də məşğul olub. Tar sinfində təhsil alıb. Dediyyə görə, məktəb dövründə günü çox ağır keçir: "Məktəb, idman, musiqi; vaxtım belə keçirdi. Məktəbi bitirdəndən sonra sənədlərimi şərqşünaslığa vermək istədim. Amma məktəbi bitirən il şərqşünaslığa rus bölməsi üzrə qəbul olmadı. Dedilər, rus bölməsinə qəbul bir ildən bir keçirilir. Düşündüm ki, bir il işləyərəm, növbəti il sənədlərimi verərəm. Ailəmin də vəziyyəti ağır idi. Anama işləyəcəyimi deyəndə, "harada" sualını verdi. Biz də həmin vaxt televizora baxırıq.

Dedim, televiziya. Orada tanışlığın olmadığını bildirdi. Mən də dedim ki, özüm gedib iş istəyəcəyəm. Belə də etdim. Kadrlar şöbəsinin müdirinin yanına girib iş istədim. Haradan gəldiyimi, kimin oğlu olduğumu soruşdu. Mən də dedim ki, "bunun nə dəxli var ki?! Mən sizdən böyük vəzifə istəmirəm, sadəcə bir iş verin, fəhlə götürün". Düşünürdüm ki, bir il işləyəndən sonra sənədlərimi instituta verəcəyəm. Məni işqçı götürdülər. Televiziyanın sədri məzuniyyətdə olduğundan bir ay əmrini vermədilər. Bir ay sonra sədr Teymur Əliyevlə görüşdüm. Yalandan balaca vaxtımdan televiziya haqqında hevsizliyimi, marağımı bildirdim. Həyatımda yalan danışan insan deyiləm. Məktəbdə də yalan danışanda qızarırdım, hamı bilirdi ki, yalan deyirəm. Buna görə yalan danışmazdım. Amma iş üçün yalan danışmaq məcburiyyətində idim".

DİKTORLAR MÜSABİQƏSİNDƏN KƏSİLİR

Beləcə, yavaş-yavaş televiziya özünə yer edir. Əvvəl işqçı işləyir, sonra studiyaya işqçı keçir, diktör oturan səhnəni işıqlandırır. Bu işlər ona maraqlı gəlməyə başlayır və yavaş-yavaş televiziya abı-havasına alışır. Şərqşünas olmaqdan vaz keçir. Sənədlərini indiki Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin mədəni-maarif ixtisasına verib qəbul olur: "Artıq mənim üçün ali təhsil almağımın

əhəmiyyəti yox idi. Çünki işləyirdim. 1966-cı ildə proqram direktorumuz təklif etdi ki, diktörün müsabiqəsində iştirak edim. Məktəbi rus dilində bitirdiyimdən mənə Azərbaycan Televiziya Aparıcılığında diktör çıxacağına inanmırdım. Etiraz etmədən, müsabiqədə iştirak etməyimi üçün təkid etdi. Getdim, amma müsabiqədən keçmədim. 5-6 ay evdə özüm Azərbaycan dili ilə, diksiyayla məşğul oldum və ikinci dəfə bir də müsabiqədə iştirak etdim. Bu dəfə keçdim və bununla da karyeram başladı. Əvvəl təcrübəçi diktör, sonra diktör, sonra 1, 2, 3-cü dərəcəli diktör, sonra da Moskva tərəfindən ali dərəcəli diktör adını aldım. Televiziya da sədr müavini vəzifəsinə qədər yüksəldim".

"DEDİLƏR Kİ, BUNU TELEVİZİYADAN RƏDD EDİN"

Amma diktör olması asanlıqla başa gəlmir. İlk dəfə televiziya çıxması heç də uğurlu nəticələnmir: "Ekranı ilk dəfə çıxanda istər-istəməz səhv olur. Mən də ekranı ilk dəfə çıxanda Mərkəzi Komitədən zəng etdilər ki, bu kimdir işə götürməyiniz, rədd edin. Mərkəzi Komitədən deyilən söz qanun idi, dedilər, qurtardı. Bu, mənim üçün faciə idi. Nəbi Xəzri olmasaydı, bəlkə də diktör olmazdım. Nəbi Xəzri təkid-

Lalə MUSAQIZI

lə mənim diktör işləyəcəyimi dedi. O dövrdə televiziya, bütün diktörün pafos var idi. Mən ekranı çıxıb adi qayda danışdım. Mətnarası belə çıxırdı ki, mənəm də, Rafiq, gəlmişəm sizə xəbərləri oxuyum. Dedilər, xəbərləri belə oxumazlar. Mənə başqa verilişlər verdilər. Sonra gördülər, televiziya xeyli məktub gəlir, mənim oxumağımı bəyənirlər, tədricən xəbərləri də oxumağa başladım".

Həmsöhbətimiz televiziya səmimiyyət gətirdiyini deyir: "Pafosdan uzaq bir nitq gətirdim. Tamaşaçı süniliyi aparıcının gözündən hiss edir. Bu baxımdan həmişə deyirəm ki, ustadım olmayıb, özüm öz məktəbimi yaratmışam. İndi də məktəbimin davamçıları çoxdur".

İLK MAAŞI İLƏ ANASINA SOYUDUCU ALIR

R.Hüseyinli ilk maaşını indiki kimi xatırlayır: "İşqçı kimi 70 rubl aldım. Hələ məktəbdə oxuyanda inşa yazmışdım ki, birinci maaşımla anama soyuducu alacağam. Kasıb olduğumuza görə bizim soyuducumuz balaca idi. İlk maaşıma da soyuducu aldım".

DOSTBAZ

Televiziya işlədiyi dövrlərdə işinə çox vaxt sərf edib: "Çünki lazımlı diktör idim. Əsas verilişləri, xəbərləri mənə verirdilər. Buna görə, demək olar, saat 10.00-dan 22.00-a qədər işdə olurdu. Bəzən 21.00-da mənə evdən götürür, kinoteatrdan çıxarırdılar ki, xəbər oxumalıyam. Müəyyən dövr də diktör qrupunun rəhbəri olmuşam".

İşlə nə qədər çox məşğul olsa da, heç vaxt dostlarla münasibətləri axsatmayıb: "Dostbazam, kişi məclislərini xoşlayıram. Hesab edirəm ki, kişi, məclislərdə kişi kimi formalaşır. Müəyyən problemlər də kişi məclisində həll olunur. Müxtəlif sahənin insanları ilə dostluq edirsən, problemlərin də həll olunur".

İNSTITUTDAN QOVULUR

Maraqlıdır ki, məşhur diktör institutu 10 ilə bitirib: "Keçmiş SSRİ-nin bütün respublikalarında Azərbaycan Televiziya Aparıcılığının proqramı ilə çıxış edirdim. Ayda 2-3 dəfə ezamiyyətə gedirdim, vaxtım çox az idi. Elə olurdu, imtahanlarda iştirak edə bilmirdim. Müəllimlər mənə o vaxt yeganə olan Azərbaycan televiziya Aparıcılığının diktörü kimi yaxşı tanıdıqlarından qiymətlərimi yazırdılar. Amma müəllimlərdən biri ilə aramızda problem olduğundan, qiymət yazmayacağıma dedi. Rektora bildirdi ki, "instituta ya Rafiq, ya da mən qalacağam". Rektor mənə çağıraraq dedi ki, get gəz. Beləcə, ikinci kursu bitirib institutdan qovuldum. Ali savada ehtiyacım olmadığından, bu, mənə təsir etmədi. Bir neçə ildən sonra təsadüfən rektorla eyni yasa məclisində üzvbüz oturmuşduq. Nə etdiyimi soruşdu. Zarafatla gəzdiyimi bildirdim. Xatırladım ki, "gəz demisiniz, gəzirəm". Təklif etdi ki, 3-cü kursdan təhsilimi davam etdirim. Dərsə gedəndə gördüm ki, vaxtilə dava etdiyimi tələbə orada oxuyur. Rektora dedim ki, o admla eyni auditoriyada oturma bilmərəm. Dedi, "onda get, 4-cü kursda otur". Fərq imtahanı çox idi. Məni institutdan qovduran müəllimlə sonradan dostlaşdıq, bütün fərq imtahanlarımı verməyə kömək etdi".

Beləcə, 4 ilə bitirməli olduğu institutu 10 ilə qurtarıb. Həyat elə gətirir ki, qovulduğu institutda sonradan dərs də deyir.

"QIZIM BARƏDƏ ÇOX DÜŞÜNÜRƏM"

Qeyd edək ki, Rafiq Hüseyinlinin 13 yaşlı Leyli adında qızı var. Deyir ki, nə yoldaşı, nə də özü qızlarının dərslərinə müdaxilə etmirlər: "Bütün dərslərini 1-ci sinifdən özü edir. Bu il 9-cu sinfə keçir. Bircə əlavə ingilis dili müəllimi tutmuşuq. Bir də Rəssamlıq Akademiyasına hazırlaşdığından rəsme gedir. Çox istedadlıdır, gözəl rəsmlər çəkir. Sərgisi də olub. Gələcəyin rəssamı kimi ona şərait yaradırəm ki, hər il yoldaşımı birlikdə yayda hansısa ölkəyə getsin. 13 yaş olmasına baxmayaraq, roman da yazır. Qızım olduğuna görə demirəm, maraqlı yazır, romanında ruhlarla söhbət də yer alır. Əsas odur ki, 13 yaşlı uşağın əsərini oxusunlar, onun nə düşündüyünü görsünlər. Qızım barədə çox düşünürəm. Mənim yaşım çox, qızımın yaşı azdır. Nə vaxt dünyadan gedəcəyimi bilmərəm. Qızımı buna hazırlayıram. Söhbət zamanı deyirəm ki, mən atasız böyüdüyüm kimi, o da atasız böyüyə bilər, buna hazır olmalıdır. Həmişə də tapşırıram ki, atasının adına layiq olsun".